

Ima jedno svjedočanstvo, svjedočanstvo koje ne dolazi od Vlačića i njegovih prijatelja, nego od žestokih protivnika, katolika, po kome je Luther opredijelio mladoga Vlačića kao nekoga svoga nasljednika. »On (Vlačić) će biti taj, na koga će se moći poslije njegove smrti (Lutherove) osloniti klonula nada«. ³⁴⁾ U svojim uspomenama iz tih dana (Apologia, Entschuldigung) i u predgovorima svojih knjiga, nikad se Vlačić ne poziva na ovo poslanje i na ovu nadu koju je u njega postavljao Luther. Vrlo skromno Vlačić u svojoj povijesti djelatnosti i borbi spominje samo, da je nekoliko puta bio sa Lutherom, i da je Luther bio na njegovoj svadbi. Ali još mnogo važnije je ono svjedočanstvo koje daje Vlačić, a koje nije oporeknuto ni sa koje strane, naime, da je Vlačić sam nagovarao sve vođe luteranskoga pokreta, da oni preuzmu vodstvo otpora poslije smrti Lutherove. U svojoj obrani (Apologia ad scholam Wittenb.), koju je Vlačić izdao odmah poslije raskida sa Wittenbergom, Vlačić piše. »Dolazio sam sa molbama skoro do svih učenjaka i sve sam zaklinjao, da ne popuste neprijateljima i da urade sve, da i vlada ne bi popustila ništa. Navodio sam najjače razloge, zbog kojih se ne smiju praviti nikakvi ustupci, a to su: jer je papa Antikrst, a protivnici su neprijatelji božji, za volju kojih se ne smije učiniti ništa, jer će se izazvati time bezbrojna i neduhovna srdžba i rascijepi posvuda: jer će se time na široko otvoriti vrata svima papističkim strahotama; jer se neprijatelji

³⁴⁾ *Ulenberger, Vita Flacii*, str. 376.: »A fide dignis familiaribus Lutheri audire memini, tamquam genti sui hominem, illum (Flacium) summo loco hab habuisse, hunc fore ominatus, in quem se vita functo spes inclinata recumberet«. Sравни Preger, knj. I. str. 35.: »Pun brige tražio je ostarjeli Luther naokolo ljude, koji bi duhom i odlučnošću preuzeli zastavu iz njegovih ruku. Vlačić je tada bio njegova nada.«